

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobce: **AQUACOMP HARD s.r.o.**, se sídlem Ledč nad Sázavou, Mlýnská 137, zastoupeného Mgr. Lubomírem Vdovcem, advokátem se sídlem Brno, Hlinky 135/68, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 427/31, o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 8. 2014, č.j. 21313/14/5000-24700-711175, a č.j. 21314/14/5000-24700-711175,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 15. 8. 2014, č.j. 21313/14/5000-24700-711175, a č.j. 21314/14/5000-24700-711175, **se zrušují** a věci **se vrací** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 38 670 Kč, a to k rukám jeho advokáta Mgr. Lubomíra Vdovce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a shrnutí obsahu rozhodnutí správních orgánů

[1] Rozhodnutím ze dne 15. 8. 2014, č.j. 21313/14/5000-24700-711175, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr č. 18/2014 na odvod za porušení rozpočtové kázně

vydaný Finančním úřadem pro Kraj Vysočina (dále též „správce daně“) dne 16. 1. 2014 pod č. j. 154646/14/2900-04703-603003. Tímto platebním výměrem správce daně uložil žalobci odvod do Národního fondu ve výši 9 833 730 Kč.

[2] Rozhodnutím ze dne 15. 8. 2014, a č. j. 21314/14/5000-24700-711175, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr č. 17/2014 na odvod za porušení rozpočtové kázně vydaný správcem daně dne 16. 1. 2014 pod č. j. 154354/14/2900-04703-603003. Tímto platebním výměrem správce daně uložil žalobci odvod do státního rozpočtu ve výši 1 735 364 Kč.

[3] Správce daně v *odůvodnění platebních výměrů* shodně uvedl, že v roce 2009 bylo v rámci Operačního programu Podnikání a inovace rozhodnuto o poskytnutí dotace žalobci ve výši 11 736 047 Kč, kryté z 15 % ze státního rozpočtu a z 85 % ze strukturálních fondů. Dotace byla připsána na žalobcův účet dne 21. 4. 2011. Po provedené daňové kontrole správce daně učinil čtyři zjištění. *Zjištění č. 1* se týkalo výběrového řízení „*Stavební práce k úpravě výzkumného pracoviště*“. Výběrového řízení se coby uchazeč účastnila i společnost GLOST, s. r. o. Dle výpisu z obchodního rejstříku byl v průběhu výběrového řízení jedním ze společníků této společnosti Ing. J. Z., a to s obchodním podílem 35 %. Tato osoba byla ovšem současně osobou blízkou předsedy hodnotící komise Ing. M. Z. (jednalo se o vztah otec–syn). Ing. M. Z. tak byl spjat s uvedeným uchazečem. Tato skutečnost mohla ovlivnit výběr dodavatele. Výběrové řízení tudíž nelze hodnotit jako objektivní a transparentní. Tím došlo k porušení bodu 4 Pravidel pro výběr dodavatelů a tedy k porušení podmínky uvedené v čl. II bodu 2d) Hlavy I Obecná část Podmínek poskytnutí dotace (jež byly nedílnou součástí Rozhodnutí o poskytnutí dotace, ve znění Dodatku č. 1). Zároveň tímto neoprávněným použitím prostředků ze státního rozpočtu a z Národního fondu ve smyslu § 3 písm. e) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění účinném do 29. 12. 2011 (dále též „rozpočtová pravidla“), došlo ke dni 21. 4. 2011 k porušení rozpočtové kázně dle § 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel. Podle čl. VIII odst. 4 Podmínek poskytnutí dotace má být takové porušení rozpočtové kázně postíženo odvodem ve výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Peněžní prostředky na předmětnou akci, u níž nebylo výběrové řízení provedeno objektivně a transparentně, byly poskytnuty ve výši 994 093 Kč.

[4] *Zjištění č. 2* se týkalo výběrového řízení „*Kompletní dodávka technologického zařízení pro výzkumné pracoviště*“. Výběrového řízení se coby uchazeči účastnily i společnosti KOVOFINIŠ KF, s. r. o. (nyní KOVOFINIŠ s. r. o.), a ENVICOMP s. r. o. Dle výpisu z obchodního rejstříku byl v průběhu výběrového řízení jedním z jednatelů a zároveň jedním ze společníků (s obchodním podílem 24 %) společnosti ENVICOMP s. r. o. předseda hodnotící komise Ing. M. Z. Dále dle výpisu z obchodního rejstříku byl v průběhu výběrového řízení jedním z jednatelů společnosti KOVOFINIŠ KF, s. r. o., Ing. J. Z. Tato osoba byla ovšem současně osobou blízkou předsedy hodnotící komise Ing. M. Z. (jednalo se o vztah otec–syn). Ing. M. Z. tak byl spjat s uvedenými uchazeči. Tato skutečnost mohla ovlivnit výběr dodavatele. Výběrové řízení tudíž nelze hodnotit jako objektivní a transparentní. Tím došlo k porušení bodu 4 Pravidel pro výběr dodavatelů a tedy k porušení podmínky uvedené v čl. II bodu 2d) Hlavy I Obecná část Podmínek poskytnutí dotace. Zároveň tímto neoprávněným použitím prostředků ze státního rozpočtu a z Národního fondu ve smyslu § 3 písm. e) rozpočtových pravidel došlo ke dni 21. 4. 2011 k porušení rozpočtové

kázně dle § 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel. Podle čl. VIII odst. 4 Podmínek poskytnutí dotace má být takové porušení rozpočtové kázně postiženo odvodem ve výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Peněžní prostředky na předmětnou akci, u níž nebylo výběrové řízení provedeno objektivně a transparentně, byly poskytnuty ve výši 10 575 000 Kč.

[5] Podle *zjištění č. 3* žalobce coby zadavatel pochybil ve výběrovém řízení „*Stavební práce k úpravě výzkumného pracoviště*“ tím, že nevyřadil nepřijatelnou a tudíž nevhodnou nabídku společnosti GLOST, s. r. o., s níž byl spjat předseda hodnotící komise Ing. M. Z. Nepřijatelnými jsou totiž i nabídky, které nesplnily zadávací podmínky z hlediska jiných požadavků zadavatele než na předmět veřejné zakázky. Nevyřazením nabídky uvedeného dodavatele žalobce porušil zásady objektivnosti a transparentnosti uvedené v čl. 1 bodu 1.2 Zadávací dokumentace, čímž nebyl dodržen bod 12 Pravidel pro výběr dodavatelů. Tím došlo k porušení podmínky uvedené v čl. II bodu 2d) Hlavy I Obecná část Podmínek poskytnutí dotace. Zároveň tímto neoprávněným použitím prostředků ze státního rozpočtu a z Národního fondu ve smyslu § 3 písm. e) rozpočtových pravidel došlo ke dni 21. 4. 2011 k porušení rozpočtové kázně dle § 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel. Podle čl. VIII odst. 4 Podmínek poskytnutí dotace má být takové porušení rozpočtové kázně postiženo odvodem ve výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Peněžní prostředky byly na předmětnou akci poskytnuty ve výši 994 093 Kč.

[6] Dle *zjištění č. 4* žalobce coby zadavatel pochybil ve výběrovém řízení „*Kompletní dodávka technologického zařízení pro výzkumné pracoviště*“ tím, že nevyřadil nepřijatelné a tudíž nevhodné nabídky společností ENVICOMP s. r. o. a KOVOFINIŠ KF, s. r. o., s nimiž byl spjat předseda hodnotící komise Ing. M. Z. Nepřijatelnými jsou totiž i nabídky, které nesplnily zadávací podmínky z hlediska jiných požadavků zadavatele než na předmět veřejné zakázky. Nevyřazením nabídek uvedených dodavatelů žalobce porušil zásady objektivnosti a transparentnosti uvedené v čl. 1 bodu 1.2 Zadávací dokumentace, čímž nebyl dodržen bod 12 Pravidel pro výběr dodavatelů. Tím došlo k porušení podmínky uvedené v čl. II bodu 2d) Hlavy I Obecná část Podmínek poskytnutí dotace. Zároveň tímto neoprávněným použitím prostředků ze státního rozpočtu a z Národního fondu ve smyslu § 3 písm. e) rozpočtových pravidel došlo ke dni 21. 4. 2011 k porušení rozpočtové kázně dle § 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel. Podle čl. VIII odst. 4 Podmínek poskytnutí dotace má být takové porušení rozpočtové kázně postiženo odvodem ve výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Peněžní prostředky byly na předmětnou akci poskytnuty ve výši 10 575 000.

[7] V *odůvodnění rozhodnutí o odvoláních* žalovaný zejména shodně uvedl, že žalobce v rámci výběrových řízení porušil zásady objektivnosti a transparentnosti, k jejichž dodržení se zavázal podpisem Rozhodnutí o poskytnutí dotace vydaného Ministerstvem průmyslu a obchodu. Toto rozhodnutí žalobci uložilo mimo jiné i povinnost řídit se Pravidly pro výběr dodavatelů. Žalovaný neshledal ani porušení procesních předpisů správcem daně. Způsob zahájení kontroly plně korespondoval s § 87 odst. 1 daňového řádu. Současně bylo zahájeno vyměřovací řízení. Nedošlo ani k porušení základních zásad, na nichž stojí daňový řád. Cílem řízení nebylo opatření si vhodných důkazních prostředků pro následné uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně. Daňová kontrola byla zahájena z podnětu Ministerstva průmyslu a obchodu. Správce daně byl povinen tento podnět prověřit. Při zahájení daňové kontroly přitom vymezil předmět kontroly jednoznačně, a to v rozsahu nutném k prošetření podnětu.

Kontrolu zároveň správce daně zahájil i materiálně. Převzal výpis z běžného účtu žalobce a započal zjišťovat rozhodné skutečnosti. Nelze hovořit o tom, že by si správce daně již před zahájením kontroly učinil úsudek o věci samé. Ne s každým podnětem se správce daně musí ztotožnit, každý však musí prověřit. Je finanční úřad může rozhodnout o odvodu neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků státního rozpočtu nebo Národního fondu (§ 44a odst. 9 rozpočtových pravidel).

[8] Žalovaný dále uvedl, že žalobce nebyl při výběru dodavatele povinen postupovat podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, byl však povinen postupovat podle Pravidel pro výběr dodavatelů. Dohled nad dodržováním Pravidel pro výběr dodavatelů není v kompetenci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Správce daně tudíž nepřekročil svoji působnost. Správce daně též žalobce řádně seznámil s výsledkem kontrolního zjištění a tento s ním řádně projednal. Aby bylo toto seznámení kompletní, musí návrh zprávy o daňové kontrole obsahovat i částku odvodu za porušení rozpočtové kázně. Správce daně se též dostatečným způsobem vypořádal s žalobcovým vyjádřením k návrhu zprávy o daňové kontrole ze dne 6. 12. 2013. K tvrzení žalobce, že předmětná pochybení nemohla mít vliv na výběr dodavatele, žalovaný konstatoval, že za prokazatelně nejlepší nabídku může být považována pouze taková, která byla vybrána v souladu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace. Pokud byla některá nabídka vybrána v rozporu s podmínkami tohoto rozhodnutí, nelze ji v žádném případě považovat za nejlepší.

[9] K nepřijatelnosti nabídek společností GLOST, s. r. o., ENVICOMP s. r. o., a KOVOFINIŠ KF, s. r. o., žalovaný uvedl, že tyto nabídky byly přijaty dne 5. 10. 2009. Následujícího dne podepsal Ing. M. Z. čestná prohlášení o svojí nepodjatosti coby člena hodnotící komise, přestože byl s těmito společnostmi spjat. Nabídky byly otevírány dne 8. 10. 2009. V takovém případě měl Ing. M. Z. informovat zadavatele o skutečnosti, že ho k některým uchazečům pojí osobní vztah a zadavatel mohl přijmout opatření k vyloučení možného zvýhodnění těchto uchazečů. Např. mohl do hodnotící komise jmenovat jinou osobu. Žalobce však zůstal nečinný a nedostál tak své povinnosti provést výběrová řízení transparentně a objektivně. Hodnotící komisi sice žalobce jmenoval nad rámec svých povinností, při výběru dodavatelů se však řídil jejími závěry a uzavřel smlouvy s jí vybranými dodavateli. Nebylo prokázáno, že by bral v úvahu i jiná stanoviska. V rozhodovacím procesu tak byl přítomen prvek, který nebyl v souladu se zásadami objektivnosti a transparentnosti. Na tom ničeho nemění skutečnost, že Zprávu z výběrového řízení zpracoval žalobce.

[10] Žalobce byl vázán Podmínkami pro poskytnutí dotace. Byl srozuměn s tím, že v situaci porušení rozpočtové kázně bude v nevyjmenovaných případech postižen odvodem ve výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Porušením rozpočtové kázně je též neoprávněné použití peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu či státního fondu. Neoprávněné použití je pak definováno v § 3 písm. e) rozpočtových pravidel. Tím že byla porušena Pravidla pro výběr dodavatelů, došlo k porušení závazných podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Správce daně přitom jednoznačně uvedl, že byla porušena Pravidla pro výběr dodavatelů. Nedůvodnou byla též námitka žalobce týkající se legitimního očekávání. Za dodržení všech podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace je odpovědný žalobce. Skutečnost, že poskytovatel dotace (Ministerstvo průmyslu a obchodu) při svých kontrolách nezjistil nesrovnalosti ve výběrovém řízení, tuto žalobcovu odpovědnost nevylučuje. Zpráva o auditu operace ze dne 19. 7. 2012 konstatovala zjištění s nízkou mírou významnosti s finančním

dopadem, jehož výše bude stanovena poskytovatelem dotace. Ten však výši dopadu nevyšlil a věc předal jako podnět ke kontrole finančnímu úřadu. V podmínkách Rozhodnutí o poskytnutí dotace není stanoveno, že porušení Pravidel pro výběr dodavatelů musí hodnotit Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Správce daně není vázán závěry jiných kontrolních orgánů, i když k nim může přihlédnout. V daňovém řízení správce daně postupuje podle vlastní správní úvahy. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vyměřuje pokuty za správní delikty, finanční úřad však stanoví odvody za porušení rozpočtové kázně. Jedná se o zcela rozdílné instituty.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobách

[11] Ve včas podaných žalobách žalobce shodně uvedl, že předmětná dotace z Operačního programu Podnikání a inovace mu byla vyplacena po kontrole ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu. Ministerstvo před proplacením dotace kontroluje každé výběrové řízení a posuzuje, zda bylo vyhlášeno a realizováno v souladu s podmínkami poskytnuté dotace. Obě výběrová řízení byla také následně překontrolována na místě, a to dne 10. 5. 2010 dohledovou skupinou Ministerstva průmyslu a obchodu, která při kontrole zohlednila požadavky ministerstva vztahující se na výběrová řízení realizovaná v roce 2009 dle Pravidel pro výběr dodavatelů č. 27862/08/08100 z roku 2008. Všechny tyto kontroly měly k dispozici veškerou dokumentaci k výběrovým řízením (čestná prohlášení členů hodnotící komise, složení hodnotící komise, nabídky aj.). Žalobce od počátku žádné informace nezamlčoval ani neskrýval. Obě výběrová řízení byla schválena, a to bez jakýchkoliv výhrad. Pouze ve Zprávě o auditu operace zpracované pověřeným auditním subjektem v roce 2012, byla hodnocena s jedním negativním zjištěním s nízkou mírou významnosti. Finanční úřad přesto shledal ve výběrových řízeních porušení Podmínek pro poskytnutí dotace, za která žalobci uložil odvody za porušení rozpočtové kázně ve výši 100 % vyplacené dotace týkající se předmětných výběrových řízení.

[12] Postupem správních orgánů byla porušena základní práva žalobce. Uloženými odvody bylo nezákonně zasaženo do jeho práva vlastnit majetek zaručeného článkem 11 Listiny základních práv a svobod. V rozporu s ústavními principy pak bylo nepřiměřeně zasaženo do žalobcovy právní jistoty a dobré víry. Správní orgány též zasáhly do jeho procesních práv v rámci daňového řízení. Porušily základní zásady správy daní a nevypořádaly se se všemi uplatněnými námitkami.

[13] Pokud jde o *zjištění č. 1*, žalobce uvedl, že Ing. J. Z. nebyl ve společnosti GLOST, s. r. o., ovládající osobou ve smyslu § 66a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013. Tyto soukromoprávní okolnosti správní orgány nezkoumaly. Nebraly v potaz ani další okolnosti, tedy že společnost GLOST, s. r. o., se nestala vítězným dodavatelem (stejný výsledek výběrového řízení by tak byl dosažen i při jejím vyloučení z výběrového řízení). Kritéria hodnocení nabídek pak byla nastavena jako objektivní, vítězný dodavatel by se jím stal i při vystoupení Ing. M. Z. z hodnotící komise. V daném případě navíc došlo k naplnění účelu dotace, byly dodrženy všechny závazné ukazatele a stanovené cíle. Existence formálních vztahů mezi členem hodnotící komise a uchazečem o zakázku vyplývající z výpisů z obchodního rejstříku, neměla žádný dopad na průběh výběrového

řízení. Žalobce dodržel závazné body 5. a 25. Pravidel pro výběr dodavatelů. Hodnocení nabídek proběhlo dle předem známých kritérií a zvítězila nejvýhodnější nabídka.

[14] V Pravidlech pro výběr dodavatelů existuje pouze jediný bod (26.) vztahující se k zadání zakázky ekonomicky propojené osobě. Žalobce ovšem nikdy nenaplnil definici partnerského ani propojeného (spojeného) podniku ve smyslu Pravidel Operačního programu Podnikání a inovace a Doporučení 2003/361/ES. Obě definice totiž propojenost či partnerství dovozují ze vztahu mezi podnikateli (podniky), ne ze vztahů fyzických osob, které jsou ve společnosti v pozici statutárního orgánu či společníka ani ze vztahů mezi podnikatelem a fyzickou osobou společníkem. I v případě, že by se partnerství či propojenost mezi jednotlivými podniky odvozovalo ze vztahů konkrétních fyzických osob, nenaplnil by Ing. J. Z., respektive žalobce, žádnou z těchto definic. Z uvedeného ustanovení Pravidel pro výběr dodavatelů jednoznačně plyne, že ani případná existence ekonomické propojenosti mezi zadavatelem a vítězným uchazečem nebrání vyplacení dotace a není porušením Podmínek pro poskytnutí dotace. Jediné omezení spočívá ve výši způsobilých výdajů (tedy jen do výše stanovené posudkem soudního znalce). Žalobce v průběhu daňového řízení nad rámec svých povinností nechal zpracovat znalecký posudek, z nějž plyne, že vysoutěžená cena byla dokonce nižší než cena obvyklá.

[15] V Pravidlech pro výběr dodavatelů nebyl uveden ani požadavek na zřízení hodnotící komise. Už vůbec tak nebyly stanoveny žádné podmínky pro její členy, kteří hodnocení nabídek provádí. Povinnost zadavatele jmenovat hodnotící komisi byla stanovena až v Pravidlech pro výběr dodavatelů č. 9153/09/08100 platných od 16. 3. 2009. Ve skutečnosti tak „hodnotící komise“ plnila pouze poradní funkci, což je v rozhodovacím procesu soukromým společnostmi běžná praxe.

[16] Žalobce nebyl povinen dodržovat ustanovení zákona o veřejných zakázkách v plném rozsahu. Zadavatel rozhodl plně v souladu s Pravidly pro výběr dodavatelů a cena zakázky se pohybovala v rámci cen obvyklých a nižších. Není tedy možné poskytnuté finanční prostředky považovat za prostředky použité v rozporu s rozpočtovou kázní.

[17] Lze též poukázat na paradox. Kdyby hodnocení neprováděla hodnotící komise a rozhodl by statutární orgán zadavatele, tedy Ing. J. Z. (který by mohl být považován za osobu „nejvíce podjatou“), nic by nebylo zpochybňováno. V souladu s Pravidly pro výběr dodavatelů byl totiž Ing. J. Z. bez dalšího oprávněn rozhodnout o výběru nejvýhodnější nabídky. Ten tak však neučinil a jmenoval nezávislou hodnotící komisi. Pouze jeden z jejích tří členů byl synem menšinového společníka dodavatele, jehož nabídka navíc nebyla vítěznou. Při hlasování členů hodnotící komise platila rovnost hlasů. Při hlasování o vítězném dodavateli se žádný z členů hlasování nezdržel. V této situaci je uložena povinnost vrátit 100 % poskytnuté dotace nepřiměřená a nezákonná.

[18] Obdobnou argumentaci žalobce uplatnil též ve vztahu ke *zjištění č. 2*, týkajícímu se výběrového řízení „*Kompletní dodávka technologického zařízení pro výzkumné pracoviště*“ a společností ENVICOMP s. r. o., a KOVOFINIS KF, s. r. o. Ani v tomto případě neměla existence formálních vztahů mezi členem hodnotící komise a uchazeči o zakázku vyplývající z výpisů z obchodního rejstříku žádný dopad na průběh výběrového řízení. Hodnocení proběhlo dle předem známých a objektivních kritérií a zvítězila ekonomicky nejvýhodnější

nabídka. Přesvědčení Ing. M. Z. o nepodjatosti plynulo ze skutečnosti, že jeho vztah ke společnosti ENVICOMP s. r. o. byl čistě formální, který byl zcela odlišný od reality. Společníkem a jednatelem společnosti se stal na počátku 90. let, kdy mu bylo 23 let. V té době studoval, a to i v zahraničí. Do činnosti společnosti se nikdy nezapojil a funkci jednatele nikdy nezačal reálně vykonávat, nikdy jménem společnosti nejednal navenek ani uvnitř, nikdy se neúčastnil obchodního vedení společnosti, ani neuplatňoval žádná práva jako společník. Po ukončení studia začal ihned pracovat u žalobce. Proto nevyhodnotil své formální postavení jako riziko jakékoliv podjatosti či neobjektivity. O nepodjatosti Ing. M. Z. při hodnocení nabídek svědčí také fakt, že ve společnosti, která zakázku v rámci tohoto výběrového řízení získala (KOVOFINIŠ KF, s. r. o.), nijak nefiguroval, na rozdíl od jeho otce, který však coby statutární orgán zadavatele mohl rozhodnout sám. Ani zde přitom nelze hovořit o ekonomicky propojených osobách.

[19] Úmyslem poskytovatele dotace jistě nebylo nastavit podmínky (resp. Pravidla pro výběr dodavatelů) tak přísně, že by žalobcovo jednání mohlo být posuzováno jako jejich porušení. Jak sdělilo Ministerstvo průmyslu a obchodu, respektive Řídící orgán Operačního programu Podnikání a inovace, v průběhu daňového řízení, žalobce postupoval při vyhlášení výběrových řízení v rámci předmětného projektu dle pravidel, byly vybrány ekonomicky nejvýhodnější nabídky, a zásadním způsobem neporušil Podmínky poskytnutí dotace. K tomuto vyjádření ze dne 21. 2. 2014, které je součástí daňového spisu, měly správní orgány přihlédnout.

[20] Co se týče *zjištění č. 3 a 4*, tato žalobce považuje za zcela nesmyslná a uměle vykonstruovaná. Finanční úřad na základě „pochybení“ uvedených ve zjištění č. 1 a č. 2 konstatoval, že žalobce měl z výběrového řízení vyřadit nabídky uvedených společností jako nepřijatelné. Nabídky lze ovšem vyloučit toliko na základě neodstranitelných nedostatků na straně uchazeče. Podjatost člena hodnotící komise by však byla pochybením na straně žalobce, které v žádném případě nelze klást za vinu uchazečům a sankcionovat je za to vyloučením z výběrového řízení. Opačný závěr je naprosto absurdní a naváděl by zadavatele veřejných zakázek k tomu, aby se případných „nepohodlných“ uchazečů zbavili tím, že do hodnotící komise jmenují osobu, která je nějakým způsobem spjatá s tímto uchazečem. V době podání nabídek uchazeči nevěděli, zda je hodnotící komise již jmenována, a kdo je nebo není jejím členem. Vyřazením uchazeče z výše uvedeného důvodu by naopak žalobce porušil Pravidla pro výběr dodavatelů, neboť by toto vyloučení bylo zcela bezdůvodné a neoprávněné.

[21] Dle finančního úřadu údajně porušený bod 12 písm. b) Pravidel pro výběr dodavatelů přesně navazuje na zákon o veřejných zakázkách, dle jehož § 22 odst. 1 písm. b) je nepřijatelnou nabídkou nabídka, která nesplnila zadávací podmínky z hlediska jiných požadavků zadavatele než na předmět veřejné zakázky. Tyto jiné požadavky na předmět plnění jsou vyčteny v § 44 odst. 1 písm. g) téhož zákona, což jsou podmínky a požadavky na zpracování nabídky. Porušení jiných požadavků zadavatele, než na předmět zakázky, ze strany uchazečů finanční úřad dovodil z obecné proklamace uvedené v úvodním ustanovení zadávací dokumentace pro výběrová řízení, podle níž je výběrové řízení vyhlašováno dle zásad transparentnosti, rovného zacházení, objektivnosti a zákazu diskriminace. Takové závěry jsou však zcela nelogické. Z tohoto deklaratorního ustanovení v zadávací dokumentaci neplynou jakékoliv požadavky na zpracování nabídek. Žalovaný sice na straně 14 rozhodnutí

připustil, že v takovém případě měl Ing. M. Z. informovat zadavatele, který mohl přijmout opatření, např. mohl do hodnotící komise jmenovat jinou osobu, již se ale ani slovem nezminil o pochybení finančního úřadu. S výše uvedenými námitkami žalobce se tak žalovaný dostatečně nevypořádal.

[22] Žalobce dále brojil proti procesní stránce daňové kontroly. Při zahájení daňové kontroly dne 20. 5. 2013 byl dle protokolu její předmět vymezen jako kontrola „*skutečností rozhodných pro stanovení povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně*“. Současně finanční úřad zahájil v rozsahu daňové kontroly daňové řízení ve věci vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně.

[23] Finanční úřad porušil vědomě a zvláště závažným způsobem základní zásady správy daní ve smyslu § 5 a § 8 daňového řádu. Argumenty žalovaného proti uplatněným námitkám žalobce byly velmi chabé a na mnoha místech si protiřečí. Jak vyplývá z protokolů o ústních jednáních, nebyla účelem a předmětem řízení činnost vedoucí ke správnému zjištění čerpání dotačních prostředků, ale skutečně a zcela nepokrytě postup, který sledoval výhradně zjištění skutečností rozhodných pro stanovení povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně. Správce daně též porušil zásadu volného hodnocení důkazů. Správce daně si však již před zahájením řízení vytvořil úsudek a řízení tomu přizpůsobil, čemuž nasvědčuje způsob zahájení daňové kontroly a její následný průběh. Finanční úřad též jednal v rozporu se zásadou legitimního očekávání. Existoval předpoklad, že správce daně bude postupovat v souladu s čl. II. odst. 2 písm. d) Podmínek poskytnutí dotace, podle nichž při porušení podmínek vrátí příjemce poměrnou část dotace. Pokud finanční úřad předpokládal, že poměrná část je automaticky 100 %, pak toto ustanovení ztrácí smysl. Žalovaný v tomto ohledu poukázal na to, že porušení rozpočtové kázně v ostatních případech bude postiženo odvodem ve výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Neodůvodnil však, jak finanční úřad dospěl k závěru, že při postupu dle odst. 4 má uložit odvod ve výši 100 %. Finanční úřad se měl v této fázi zabývat úvahou, v jaké míře byla porušena rozpočtová kázeň. Tuto úvahu však neučinil, žalovaný se pak s touto námitkou žalobce zcela nevypořádal.

[24] Žalovaný dále na straně 18 rozhodnutí uvedl, že podrobné vysvětlení způsobu výpočtu odvodu za porušení rozpočtové kázně je uvedeno na straně 26 Zprávy o daňové kontrole, v této se však jen opětovně opakuje, že finanční úřad neměl jinou možnost než uložit odvod ve 100% výši. Na straně 25 Zprávy o daňové kontrole pak finanční úřad uvedl, že „*[v] případě porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek vždy z principu věci dochází k neoprávněnému použití poskytnutých prostředků z titulu výdeje, kterým byla porušena povinnost, (...). Tedy každý výdej dodavateli, kterému byla zadána veřejná zakázka v rozporu s podmínkami, je obecně porušením rozpočtové kázně a příjemci vzniká povinnost odvodu ve výši tohoto výdeje.*“ Tento závěr finančního úřadu však nevyplývá z žádné právní úpravy a není ničím podložen.

[25] K zásadě legitimního očekávání žalobce ještě zdůraznil, že poskytovatel dotace uzavřel, že došlo k pochybení s nízkou mírou významnosti, a sám za srovnatelná a především prokázaná pochybení ukládá sankce v rozsahu 2–25 %. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže za podobná pochybení ukládá sankce ve výši zhruba 1 % z ceny zakázek. Poskytovatel dotace pak po předchozí kontrole proplatil dotaci v plné výši. Bylo tedy

naprosto v rozporu se všemi obvyklými postupy i očekáváním, pokud finanční úřad stanovil odvod ve výši 100 % z poskytnuté dotace a vyměřil též penále ve výši uloženého odvodu.

[26] Postup žalovaného se sice řídí jiným zákonem než postup poskytovatele dotace a pověřeného auditního orgánu, avšak samotná kvalifikace pochybení vychází z porušení stejného rozhodnutí a stejných podmínek a pravidel. Není tedy možné, aby správce daně dospěl k diametrálně rozdílným závěrům.

[27] Žalobce dále argumentoval principem proporcionality. K proporcionalitě uloženého odvodu je vytvořena bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu. Podle ní vždy nutné zkoumat a vyhodnotit závažnost zjištěných pochybení ve vztahu k uložené povinnosti odvodu v plné výši. Postrádá-li správní rozhodnutí vyhodnocení závažnosti odůvodňující odvod, činí tento nedostatek rozhodnutí nepřezkoumatelným. Povinnost dodržovat zákonné i smluvní podmínky neznamená, že jakékoliv porušení povinnosti či nedodržení dotačních podmínek by současně bylo neoprávněným použitím prostředků, spojeným s nutností jejich vrácení do státního rozpočtu. Zákon nelze vykládat mechanicky a vždy je nutno přihlížet ke skutečnosti, že stanovení odvodu má povahu sankce za nesplnění povinnosti použít dotaci ke stanovenému účelu. Ne každé porušení podmínek je tedy důvodem k odvodu a správce daně je povinen diferencovat mezi jednotlivými pochybeními a ne je vztahovat k dotaci jako celku. Správní orgány tedy pochybily, neboť se nezabývaly mírou závažnosti shledaných porušení podmínek a nehodnotily jejich závažnost.

[28] Žalovaný ve svém Sdělení ve věci doplnění odvolání, č. j. 22610/14/24700-711175, uvedl, že postupoval v souladu s judikaturou, neboť odvody vyměřil v poměrné výši odpovídající konkrétnímu dílčímu pochybení. Do odvodů však nezahrnul marginální částku týkající se výdajů, které nesouvisely s předmětnými výběrovými řízeními. Tato argumentace by ovšem znamenala, že za jakékoliv porušení bude stanoven odvod ve výši 100 % dotčených finančních prostředků. Takový přístup ze zákona ani z judikatury správních soudů nevyplyvá. Judikatura naopak spojuje výši odvodu se závažností zjištěného porušení stanovených podmínek. V rámci úvahy nad správnou výší odvodu měl být zohledněn fakt, že zjištění č. 1 a č. 2 nebyla závažná a zjištění č. 3 a č. 4 byla vykonstruována. Zvláštní pozornost by pak měla být věnována také skutečnosti, že finanční úřad vyměřil odvod až po značně dlouhé době od vyplacení dotace, a že sankcí bude také penále, které po tak dlouhé době dosáhne maximální možné částky, tedy výše odvodu.

[29] Žalobce též namítl, že nebyly zohledněny principy správního trestání. V judikatuře se o odvodu za porušení rozpočtové kázně hovoří jako o sankci za porušení rozpočtové kázně. Na rozhodování o stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně se tak musí analogicky uplatnit pravidla pro správní trestání, zejména jeho zásady. Těmito zásadami se ovšem správní orgány neřídily.

[30] Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i jim předcházející platební výměry, zrušil a věci mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobám

[31] Ve vyjádření k žalobám žalovaný uvedl, že předseda hodnotící komise u obou výběrových řízení podepsal Čestné prohlášení v souladu s ustanovením § 74 odst. 7 zákona o veřejných zakázkách. V nich prohlásil, že nemá a nebude mít žádný osobní prospěch ze zadání výše uvedené zakázky konkrétnímu uchazeči ani jej s uchazeči, kteří podali nabídku, nespojuje osobní, pracovní či jiný obdobný poměr. Toto čestné prohlášení však nebylo pravdivé.

[32] Žalobce nebyl povinen postupovat podle zákona o veřejných zakázkách vzhledem k rozsahu zakázek, avšak z Podmínek poskytnutí dotace jednoznačně plyne, že povinnost postupovat podle tohoto zákona mu uložil přímo poskytovatel. Možnost stanovit nižší odvod za určitá pochybení poskytovatel dotace nevyužil. Správci daně tedy nezbylo, než postupovat v souladu se zákonem a stanovit odvod ve výši 100 %.

[33] Zákon o veřejných zakázkách v § 74 odst. 7 výslovně stanoví podmínky, které musí splňovat členové hodnotící komise. Jednou z nich je, že členy komise nesmí s uchazeči spojovat osobní ani pracovní či jiný obdobný poměr. O tomto má každý člen hodnotící komise podepsat prohlášení, jak se také v daném případě stalo. Pokud by vznikl důvod pojatosti, zadavatel takového člena komise z další účasti vyloučí.

[34] Se zahájením daňové kontroly je současně zahajováno i vyměřovací řízení. Tento postup plyne z daňového řádu. Tvrzení o porušení zásady volného hodnocení důkazů je pouhou spekulací nezakládající se na pravdě. Ve skutečnosti byla pouze některá vyjádření žalobce shledána irelevantními, jejich podrobné posouzení totiž nemohlo mít vliv na stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně.

[35] Otázka legitimního očekávání byla řešena na straně 26 Zprávy o daňové kontrole. Z judikatury plyne, že zásady legitimního očekávání se nemůže dovolávat příjemce dotace, který se při nakládání s veřejnými prostředky dopustil zjevného porušení platné právní úpravy.

[36] Odvody byly též vzhledem ke kontrolním zjištěním (netransparentnost a neobjektivnost při zadávání veřejné zakázky a nevyřazení nevhodných uchazečů z výběrového řízení) stanoven zcela v souladu se zásadou proporcionality.

[37] Správce daně v případě porušení rozpočtové kázně nemá zákonem ponechánu žádnou možnost správní úvahy o tom, zda a případně v jaké výši odvod za porušení rozpočtové kázně uloží. V daném případě správce daně zjistil, že závazné Podmínky poskytnutí dotace byly porušeny, a proto uložil odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši, kterou stanovil poskytovatel, t.j. ve výši porušení rozpočtové kázně.

[38] Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žaloby zamítl.

IV. Další podání účastníků řízení

[39] V replice k vyjádření žalovaného ze dne 6. 2. 2015 *žalobce* zdůraznil, že v Pravidlech pro výběr dodavatele, která jsou přílohou podmínek, je uvedeno, kdy má příjemce dotace podle pravidel postupovat a výslovně uvádí, že tato Pravidla stanovují postup příjemce dotace při výběru dodavatele v případech, kdy se zadavatel nemusí řídit zákonem o veřejných zakázkách. Žalobce nebyl povinen postupovat podle zákona o veřejných zakázkách, ani nesplňoval definici dotovaného zadavatele, proto se při výběru dodavatele řídil Pravidly pro výběr dodavatele. Žalobce též setrval na své argumentaci ohledně povinnosti finančního úřadu přihlížet k závažnosti shledaných pochybení. Ani z rozpočtových pravidel přímo neplyne, že částkou, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň, je třeba vždy rozumět celou poskytnutou dotaci.

[40] *Žalovaný* v duplice ze dne 20. 3. 2015 zdůraznil, že již v napadených rozhodnutích uvedl, že žalobce nebyl při výběru dodavatele povinen postupovat podle zákona o veřejných zakázkách, ale byl zavázán postupovat podle Pravidel pro výběr dodavatelů. Úmyslem poskytovatele jistě nebylo zcela vyloučit použití zákona o veřejných zakázkách a jeho dodržování příjemcem dotace. Odvod byl stanoven v souladu s ustanovením Hlavy I. článku VIII. odst. 4 Podmínek ve výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň, a to zcela v souladu se zásadou proporcionality.

[41] V podání ze dne 16. 8. 2016 označeném jako *Rozšíření žalobních bodů* žalobce provedl analýzu pozdější relevantní judikatury a uzavřel, že i když se dané pochybení týká celé poskytnuté dotace, musí být ve výši odvodu proporcionalně zohledněno, jaké povinnosti příjemce nedodržel, za jakých okolností a jaký vliv to mělo či mohlo mít) na cíl podpořené akce.

[42] K tomuto podání je nutno uvést, že *de facto* se jednalo o doplnění či rozvinutí již dříve (a včas) uplatněné argumentace.

V. Jednání konané dne 6. 11. 2016

[43] Při jednání účastníci řízení setrvali na svých již dříve uplatněných tvrzeních.

[44] Žalovaný předložil na vědomí *Pokyn č. GFŘ-D-27 pro stanovení odvodů za porušení rozpočtové kázně v souladu se zásadou proporcionality*, č. j. 29402/16/7500-30091, účinný ode dne 1. 4. 2016. Konstatoval, že z čl. I jeho Přílohy plyne, že při střetu zájmů zadavatele a dodavatele se stanovuje odvod ve výši 100 % částky použité na financování předmětné veřejné zakázky.

[45] Vzhledem k § 75 odst. 1 s. ř. s. nebylo možné k předložené listině přihlížet.

VI. Posouzení věci soudem

[46] Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadená rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správce daně včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloby jsou důvodné**.

[47] V dané věci se soud v první řadě zabýval procesní stránkou věci. Žalobce brojil zejména proti předpojatému postupu správce daně, neboť již z protokolu o zahájení daňové kontroly bylo dle jeho názoru zřejmé, že správce daně si předem učinil závěr o uložení odvodů, čemuž přizpůsobil svůj postup. S tímto náhledem se soud neztotožnil. Nutno sice žalobci dát částečně za pravdu v tom, že pokud správce daně vymezí předmět kontroly slovy „[z]ahájení kontroly skutečností rozhodných pro stanovení povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně...“, může to v účastníku řízení vyvolávat podezření, že správce daně je za každou cenu odhodlán uložit mu odvod. Jde však pouze o poněkud nešikovně vymezený předmět daného správního postupu. Apriorní a vůči žalobci negativně zaměřený přístup správce daně nelze z daňového spisu dovodit. Ze samotného postupu daňové kontroly je zřejmé, že žalobce nebyl krácen na žádném svém procesním právu. Měl plné právo procesní obrany, které také využil. Otázka samotného hodnocení skutkových zjištění je již problematikou odlišnou.

[48] Pokud jde však o odvolací řízení, nemohl si soud nevšimnout, že se žalovaný nezabýval doplněními odvolání ze dne 14. 8. 2014, neboť se do jeho dispozice dostala až po vydání žalobou napadených rozhodnutí. Doplnění odvolání byla žalobcem podána dne 14. 8. 2014 u správce daně. Dne 15. 8. 2014 žalovaný vydal rozhodnutí o odvoláních. Doplnění odvolání správce daně postoupil žalovanému spolu se svým stanoviskem dne 22. 8. 2014. Žalovaný následně zaslal žalobci podání ze dne 28. 8. 2014 nazvané *Sdělení ve věci doplnění odvolání*.

[49] Podle § 111 odst. 2 daňového řádu může odvolatel do doby, než je rozhodnutí o odvolání vydáno, odvolání měnit, doplňovat nebo vzít zpět. Pokud může být podle citovaného ustanovení odvolání doplněno do doby, než je o něm rozhodnuto, znamená to, že do této doby musí být doplnění odvolání doručeno odvolacímu orgánu tak, aby se o důvodech obsažených v doplnění odvolání reálně dozvěděl a mohl se s nimi vypořádat, jak mu ukládá § 116 odst. 2 daňového řádu. Tak se však v dané věci nestalo, přičemž tuto skutečnost nelze přičítat k tíži žalobce. Po správci daně zajisté nelze (s přihlédnutím k pracovní vytíženosti, nutným organizačně-technickým úkonům a povinnosti řádně se zabývat podáním účastníka řízení) požadovat, aby veškerá podání odvolatele automaticky preposílal odvolacímu orgánu v rádech hodin či do druhého dne. Je-li však takovým podáním doplnění odvolání, je na straně správního orgánu prvního stupně vzhledem k zákonné úpravě možnosti doplňování odvolání nutná určitá ostražitost. Lze si tak představit v podstatě bezprostřední např. telefonické upozornění nadřízeného orgánu na skutečnost, že správce daně obdržel doplnění odvolání s tím, že je se svým stanoviskem postoupí bez zbytečného odkladu odvolacímu orgánu (§ 113 odst. 3 daňového řádu). Zásada součinnosti osob zúčastněných na správě daní a správce daně se v odvolacím řízení uplatňuje proporcionálně v souvislosti se zásadou hospodárnosti řízení a s přihlédnutím k tomu, že správce daně postupuje bez zbytečných průtahů. Situace, kdy je správci daně doručeno doplnění odvolání, které již bylo postoupeno odvolacímu orgánu, je specifická a vyžaduje od správce daně rychlé jednání, aby se zabránilo situacím, jako je ta v souzených věcech.

[50] V daném případě však uvedená situace nebyla vadou takové intenzity, že by bylo nutné na jejím podkladě rozhodnutí žalovaného zrušit (ostatně ani žalobce zřejmě postup žalovaného nepovažoval za zjevně nezákonný, neboť proti němu v žalobě nebrojil). Podstatné je též to, že v doplněních odvolání nebyla uplatněna zcela nová argumentace. K důvodům uplatněným v doplnění odvolání se tak žalovaný, byť třebaš rámcově ve svých rozhodnutích v podstatě vyjádřil.

[51] Pokud jde o další žalobní námitky, nutno uvést, že na institut odvodů za porušení rozpočtové kázně se nevztahují principy správního trestání. Uvedený institut je ve své podstatě mechanismem umožňujícím návratnost prostředků poskytnutých z veřejných rozpočtů či fondů, při jejichž čerpání došlo k porušení povinností. Stanovení odvodu tak nelze považovat za trestání příjemce takových prostředků, ale za narovnání finančních vztahů. Stejně tak je nepřiléhavé připodobňovat postup Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, byť jeho závěry týkající se zejména závažnosti jednání zadavatele mohou být pro správce daně zásadní.

[52] Co se týče samotného merita věci, soud se ztotožnil se závěrem správních orgánů, že Ing. M. Z. vyplnil nepravdivě (soud nehodnotí subjektivní stránku tohoto jednání) čestná prohlášení o nepodjatosti člena hodnotící komise ze dne 6. 10. 2014. Se společnostmi GLOST, s. r. o., ENVICOMP s. r. o., a KOVOFINIŠ KF, s. r. o., jej pojil poměr (ať již přímý či nepřímý, prostřednictvím jeho otce) plynoucí z údajů uvedených v obchodním rejstříku. Vzhledem k podstatě institutu podjatosti lze dospět k závěru, že již tyto údaje samy o sobě mohou vzbuzovat objektivní pochybnosti o nestrannosti dotčené osoby.

[53] Jinou otázkou však je, jaký reálný a posléze též právní dopad mohla mít uvedená skutečnost na transparentnost a objektivnost provedených výběrových řízení. Správní orgány shledaly, že tento dopad byl zcela zásadní, neboť na jeho základě uložily odvod ve výši 100 % poskytnutých prostředků (prostředky, které nebyly správcem daně započítány, se netýkaly daných výběrových řízení). S tímto závěrem se soud neztotožnil.

[54] Zde je ovšem třeba v první řadě konstatovat, že žalobce nebyl veřejným ani dotovaným zadavatelem ve smyslu zákona o veřejných zakázkách. Uvedený zákon se tedy na něj nevztahoval. Ostatně tato skutečnost byla důvodem, pro nějž byla v daném případě aplikována Pravidla pro výběr dodavatele (bod 2. části *Pravidla pro výběr dodavatelů*). Zákon se však použije tam, kde na něj Pravidla pro výběr dodavatelů odkazují. Tak tomu je v bodu 12. části *Výběrové řízení*, podle něhož je zadavatel vždy povinen posuzovat pouze vhodné nabídky dodavatelů. Za vhodné nelze považovat nabídky, které je možno považovat za nepřijatelné dle § 22 odst. 1 písm. a) až f) zákona o veřejných zakázkách. Správní orgány v tomto ohledu ve *zjištěních č. 3 a č. 4* vyčítaly žalobci, že nevyřadil nepřijatelné a tedy nevhodné nabídky společností GLOST, s. r. o., ENVICOMP s. r. o., a KOVOFINIŠ KF, s. r. o. Nepřijatelnost těchto nabídek měla spočívat v tom, že nesplnily zadávací podmínky z hlediska jiných požadavků zadavatele než na předmět veřejné zakázky, neboť ze zadávacích podmínek plyne, že výběrové řízení musí být objektivní a transparentní, přičemž tyto společnosti měly vztah s předsedou hodnotící komise. Tento závěr je ovšem v první řadě tautologický, zejména však nesprávný.

[55] Jak správně uvedl žalobce v žalobě, při hodnocení nepřijatelnosti se jedná o posouzení nabídek samotných. Samotná nabídka logicky nemůže být v rozporu s požadavkem (či lépe řečeno příkazem adresovaným zadavateli) objektivnosti a transparentnosti výběrového řízení. Jak uvedl sám žalovaný na straně 14 dole napadených rozhodnutí, případně zjištěná podjatost člena hodnotící komise by měla být řešena nahrazením této osoby v hodnotící komisi. Z povahy věci však nemůže být důvodem nepřijatelnosti dané nabídky. Zjištění č. 3 a č. 4 tudíž nutno považovat za nezákonná.

[56] V této souvislosti dále nutno zdůraznit, že zákon o veřejných zakázkách nijak nezakazuje, aby se výběrových řízení účastnily uchazeči jakýmkoli způsobem propojení se zadavatelem. S případným zapojením takovýchto osob do výběrových řízení ostatně počítají též Pravidla pro výběr dodavatelů (viz čl. 26 části *Závěrečná ustanovení*).

[57] Pokud pak jde o *zjištění č. 1 a č. 2* a jejich dopad, je třeba uvést, že se jednalo o pochybení spadající pod čl. VIII. bodu 4 Podmínek poskytnutí dotace, v nichž má být porušení rozpočtové kázně postiženo odvodem ve výši, v jaké došlo k porušení rozpočtové kázně [znění tedy odpovídá ustanovení § 44a odst. 4 písm. c) rozpočtových pravidel]. Toto ustanovení ovšem neznamená, že by měl správce daně postupovat zcela automaticky. Podle věty první bodu 4. části *Obecná pravidla* Pravidel pro výběr dodavatelů musí být výběr dodavatele *objektivní, transparentní a nediskriminační*. Z hlediska stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně je nutno spatřovat zásadní rozdíl v situaci, kdy příjemce dotace flagrantním způsobem poruší dohodnutá pravidla (např. vůbec neprovede výběrové řízení či zneužije institut opčního práva) a kdy se dopustí dílčího pochybení spočívajícího ve formální podjatosti jednoho ze tří členů hodnotící komise, která navíc ani zadavatelem nemusela být ustanovována. Rozdíl v intenzitě vadnosti postupu uvedených zadavatelů – příjemců dotace je zde patrná na první pohled.

[58] Dospěje-li správce daně k závěru, že shledané pochybení vůbec mohlo ovlivnit výběrové řízení takovým způsobem, že lze hovořit o porušení rozpočtové kázně, musí následně případný odvod (není-li jeho výše výslovně upravena) podrobit poměření principem proporcionality. Zásada proporcionality se při rozhodování o porušení rozpočtové kázně uplatní v okamžiku určení výše odvodu za shledané pochybení tak, že výše odvodu musí být přiměřená okolnostem případu, rozsahu a závažnosti porušení povinností ze strany příjemce bez ohledu na objem zasažených finančních prostředků. I když se dané pochybení týká celé poskytnuté dotace, musí být ve výši odvodu proporcionálně zohledněno, jaké povinnosti příjemce nedodržel, za jakých okolností a jaký vliv to mělo (či mohlo mít) na cíl podpořené akce.

[59] Shora uvedeným tezími správní orgány zjevně nedostály a automaticky považovaly na základě drobného pochybení zadavatele obě výběrová řízení za neobjektivní a netransparentní. V tomto ohledu jim lze vytknout, že se zejména řádně nevypořádaly se závěrem Zprávy o auditu operace ze dne 15. 2. 2010, v němž auditní subjekt dospěl k závěru, že negativní zjištění měla nízkou míru významnosti s finančním dopadem. Posouzení rozpočtových dopadů správcem daně je samozřejmě autonomní, to však jen do jisté míry. Dostalo-li se dříve žalobci skutečně věrohodné intimace správnosti jeho postupu, tj. toho, že jeho postup je v souladu s pravidly pro poskytnutí peněžních prostředků s výtkou pouhého *negativního zjištění s nízkou mírou významnosti*, na níž by se žalobce mohl rozumně spoléhat,

pak taková jeho oprávněná důvěra nemůže při zvažování okolností porušení pravidel pro poskytnutí peněžních prostředků správcem daně ani žalovaným zůstat nepovšimnuta. Tak se však stalo. Pochyby poskytovatele dotace o závažnosti shledaných pochybením pak plynou též z přípisu Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 21. 2. 2014 založeného v daňovém spisu.

[60] Jednotlivé specifické okolnosti zjištěného pochybení (např. skutečnost, že podjatý byl pouze jeden člen tříčlenné hodnotící komise, že tato komise nemusela být vůbec ustanovena, že ve výběrovém řízení „*Stavební práce k úpravě výzkumného pracoviště*“ ani nevyhrála společnost, s níž byl Ing. M. Z. spjat, apod.) nebyly správními orgány dostatečně zváženy. Zároveň se správní orgány nezabývaly ani podklady předloženými žalobcem v daňovém řízení (např. se znaleckým posudkem ohledně oprávněnosti vysoutěžených cen). V tomto ohledu se jeví závěr žalovaného uvedený na straně 13 napadených rozhodnutí („*Pokud některá nabídka byla vybrána v rozporu s podmínkami Rozhodnutí MPO, nelze ji v žádném případě považovat za nejlepší.*“) býti poněkud zkratkovitým.

VII. Závěr a náklady řízení

[61] Z výše uvedených důvodů soud shledal rozhodnutí žalovaného nezákonnými. Proto je zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3, 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[62] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[63] Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna žalobcova advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Protože soud rozhodoval o dvou spojených věcech, aplikoval též § 12 odst. 3 advokátního tarifu. Sazbu mimosmluvní odměny tak stanovil dle součtu tarifních hodnot spojených věcí, tedy ve výši 5 100 Kč za jeden úkon právní služby (§ 7 bod 5. advokátního tarifu). V daném případě se jednalo o pět úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika k vyjádření žalovaného, doplnění žaloby, účast na jednání před soudem) a pět režijních paušálů, tedy ve výši 5 x 5 100 Kč, a 5 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), b), d), § 12 odst. 3, § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 27 000 Kč. Protože advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 5 670 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacené soudní poplatky za žaloby ve výši 6 000 Kč. Celkem mu tedy vůči žalovanému byla přiznána náhrada nákladů ve výši 38 670 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 6. prosince 2016

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Dana Janků